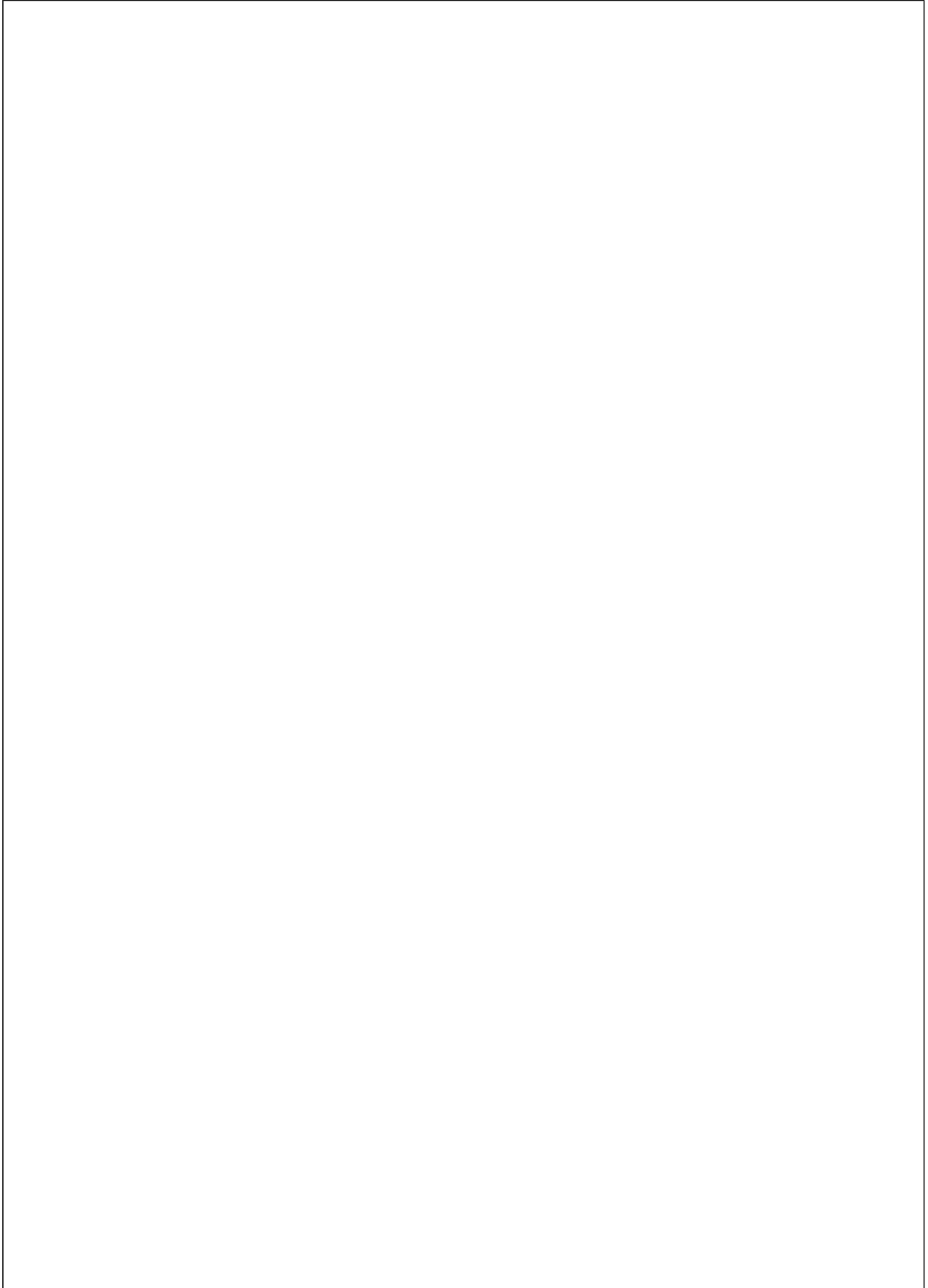

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/192975,Inauguracja-VII-mazowieckiej-edycji-projektu-Laczka-i-inne-miejsca-poszukiwan.html>
28.02.2026, 15:05

Inauguracja VII mazowieckiej edycji projektu „Łączka i inne miejsca poszukiwań”

25 października 2023 r. w Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL odbyło się spotkanie z młodzieżą, podczas którego zainaugurowano VII mazowiecką edycję projektu „Łączka i inne miejsca poszukiwań”. W tym roku przystąpiło do niego rekordowo 20 zespołów z 16 szkół.

25.10.2023

Dyrektor muzeum dr hab. Filip Musiał w swoim wykładzie skierowanym do młodzieży przybliżył wydarzenia z historii, które doprowadziły do powstania podziemia niepodległościowego w Polsce i na fale oporu – grupowanie się oddziałów stawiających czoła wrogom narodu polskiego. Zwrócił uwagę szczególnie na postać sierż. Józefa Franczaka ps. Luluś. Józef Franczak działał w konspiracji niemal ćwierć wieku i stracił życie w obławie oficerów SB i funkcjonariuszy ZOMO w październiku 1963 r. W tym roku przypada 60. rocznica jego śmierci.

- W latach 1944 i 1945 mieliśmy do czynienia z procesem, w którym komuniści nie tyle przejmują władzę w Polsce, ale dostają ją w prezencie od Stalina. To Armia Czerwona była tą siłą, która złamała kręgosłup polskiego państwa podziemnego. Była tą siłą, która niszcząc polskie państwo podziemne i wojsko polskie w konspiracji, czyli Armię Krajową, instalowała w to miejsce uzurpatorską władzę komunistyczną (...). Mamy zatem rzeczywistość, w której ościenne mocarstwo narzuca nam uzurpatorską władzę, system polityczny, przyszłą elitę (w cudzysłowie), która będzie rządziła Polską do roku 1989. I z tej perspektywy mamy prawo traktować Polskę Ludową nie jako element historii polskiej państwowości, ale sowieckiej spuścizny imperialnej

- mówił dr hab. Filip Musiał.

Dr hab. Krzysztof Szwagrzyk w swoim wystąpieniu przybliżył historię, której finałem były prace poszukiwawczo-ekshumacyjne w kwaterze „Ł” Cmentarza Wojskowego na Powązkach w Warszawie. Doprowadziły one do odnalezienia i wydobycia szczątków polskich bohaterów, ofiar systemu komunistycznego.

- „Łączka” stała się symbolem dla wielu innych miejsc w Polsce. Takich miejsc, gdzie komuniści mordowali i ukrywali potem ciała swoich ofiar. Do dzisiaj mówi się w kraju o tym, że jest „bydgoska Łączka”, „gdańska Łączka”, „wrocławska Łączka” czy „lubelska Łączka”

- powiedział prof. Szwagrzyk. Dodał, że w wyniku prac poszukiwawczych, które rozpoczęły się w 2003 r. przebadano około pół tysiąca miejsc mordów, kaźni, dołów śmierci i odnaleziono blisko 2 tys. szczątków lub prochów ludzkich.

Zauważył, iż młodzież biorąca udział w projekcie „Łączka i inne miejsca poszukiwań” pokazuje, że nieprawdą jest mówienie o młodych Polakach, że nie interesują się historią.

Uznanie dla tej cennej inicjatywy wyraził w swoim liście minister edukacji i nauki prof. Przemysław Czarnek.

W tym roku projekt prowadzony jest w oddziałach IPN w Białymstoku, Gdańsku, Katowicach, Łodzi, Poznaniu, Warszawie oraz w delegaturze w Bydgoszczy.

* * *

Projekt „Łączka i inne miejsca poszukiwań” został przygotowany przez trzy biura Instytutu Pamięci Narodowej: [Biuro Poszukiwań i Identyfikacji](#), [Biuro Przystanków Historia](#) oraz [Biuro Edukacji Narodowej](#). Prowadzony jest we współpracy z oddziałami IPN na terenie całej Polski. Zajęcia w ramach Projektu organizują oddziały i delegatury IPN.

Do udziału w projekcie „Łączka i inne miejsca poszukiwań” zaproszeni są uczniowie klas VII i VIII szkół podstawowych, szkół ponadpodstawowych (wraz z nauczycielami), harcerze, członkowie organizacji młodzieżowych, krajoznawczych i innych, z pełnoletnimi opiekunami.

Przez kilka miesięcy prowadzone są spotkania ze specjalistami z różnych dziedzin nauki m.in. archeologami, genetykami, antropologami czy archiwistami. Uczestnicy poznają metody wykorzystywane w trakcie poszukiwań miejsc pochówków ofiar represji totalitarnych, a na koniec zajęć biorą udział w warsztatach edukacyjnych i otrzymują zadania do wykonania. Lekcje odbywają się także w formie warsztatów terenowych np. na warszawskich Powązkach Wojskowych. Po zakończonym cyklu całorocznych spotkań przybliżających specyfikę pracy [Biura Poszukiwań i Identyfikacji](#) Uczestnicy mają za zadanie stworzyć krótką, 2-minutową etiudę filmową.

Filmy uczestników, które otrzymają najwyższe noty jury zostaną przedstawione na uroczystej gali finałowej w Warszawie. Do tej pory uroczystości odbywały się m.in. w Belwederze oraz na Zamku Królewskim w Warszawie.

Podczas finału V edycji projektu IPN „Łączka i inne miejsca poszukiwań” prof. Krzysztof Szwagrzyk tak mówił o projekcie: „Po wielu latach polska młodzież bierze udział w projekcie historycznym i w pewnym względzie artystycznym, i opowiada o naszych Bohaterach i o pracach Instytutu Pamięci Narodowej. Najpiękniejsze, co w historii może się zdarzyć, to jest świadomość, że młode pokolenie Polaków upomina się o pamięć o naszych polskich Bohaterach”.

* * *

Więcej o poprzednich edycjach projektu „Łączka i inne miejsca poszukiwań”:

[Finał I edycji projektu „Łączka i inne miejsca poszukiwań”](#)

[Finał II edycji projektu „Łączka i inne miejsca poszukiwań”](#)

[Finał III i IV edycji projektu „Łączka i inne miejsca poszukiwań”](#)

[Finał V edycji projektu „Łączka i inne miejsca poszukiwań”](#)

[Finał VI edycji projektu „Łączka i inne miejsca poszukiwań”](#) [[REPORTAŻ](#)]

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)